

ဘက်စုံပေါင်းကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းလမ်းများ

ပေါင်းနှိမ်နင်းခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ သီးနှံများ၏ အရည်အသွေးကို ထိခိုက်ပြီး အထွက်နှုန်းကို လျော့နည်းစေသည့်အပြင် မြေပြင်ချိန်မှ ရိတ်သိမ်းချိန်အထိ ဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်းများတွင် အနှောင့်အယှက်ပေးသော ပေါင်းပင်များကို လျော့နည်းအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပေါင်းနှိမ်နင်းသည့် နည်းလမ်းများကို အုပ်စု(၆)စု ခွဲခြား ဖော်ပြနိုင် ပါသည်။

(၁) တားဆီးကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း

- ပေါင်းကင်းစင်သော မျိုးစေ့များကို အသုံးပြုခြင်း။
- နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၊ ပြည်နယ်တစ်ပြည်နယ်၊ ဒေသတစ်ခုခုသို့ ပေါင်းမျိုးစိတ်အသစ်များ ဝင်မလာအောင် သီးနှံပိုးမွှား ရောဂါပြန့်ပွားမှု ထိန်းချုပ်ရေးစနစ်ဖြင့် တားဆီးခြင်း။
- ပေါင်းစေ့များ ပြန့်နှံ့မှုကို မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ဥပဒေ၊ ပေါင်းကင်းစင်သည့် လယ်ယာ ထွက်ကုန်နှင့် လယ်ယာသုံး ကိရိယာ၊ သွင်းရေ နှင့် စက်ကရိယာများကို သုံးခြင်းဖြင့် လျော့နည်းစေခြင်း။
- စိုက်ခင်းသန့်စင်ခြင်း၊ နှင့် အပေါ်ပိုင်း ဆေးဖျန်းသတ်ခြင်းဖြင့် မြေတွင်းသို့ နှစ်စဉ် ပေါင်းစေ့နှင့် ပင်စည်မျိုးပွားပိုင်းများ ပြန်လည်ရောက်ရှိမှုကို လျော့ပါးစေခြင်း။

(၂) စိုက်ပျိုးနည်းလမ်းများဖြင့်ကာကွယ်ခြင်း

(က) မြေပြုပြင်ခြင်း

ထယ်နက်နက်ထိုးခြင်း၊ သမန်းရအောင်မြေပြင်ခြင်း ၊ မြက်ခေါင်းကုန်စင်အောင် ကောက်ခြင်း၊ ထွန်ဝင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို အချိန်မီဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မြေပြင်ပြီးနောက် ၁-၂ ပတ်အတွင်း ပေါင်းများ ကို အပေါက်ခံပြီး ကိရိယာ (သို့) လူ (သို့) ပေါင်းသတ်ဆေး သုံး၍လည်း နှိမ်နင်းနိုင်ပါသည်။

ပေါင်းစေ့များသည် အများအားဖြင့် သီးနှံစေ့ထက်ငယ်ပြီး မြေမျက်နှာပြင်အထက်ကပ်လျက် ပေါက်တတ်သောကြောင့် အပင်ခြောက်၊ အပင်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းနှင့် အမဲရောင်ပလတ်စတစ်တို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်ပေးခြင်း (သို့မဟုတ်) ရေလွှမ်းပေးခြင်းဖြင့် ပေါင်းစေ့များမပေါက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင် ပါသည်။

(ခ) စိုက်နည်းစနစ်

စပါးတွင် ပျိုးထောင်ကောက်စိုက်နည်းသည် အစိုအခြောက် တိုက်ရိုက်အစေ့ချနည်းထက် ပေါင်းကို ပိုမိုနှိမ်နင်းနိုင်ပါသည်။ ပင်ကြားတန်းကြား စိပ်စိပ်စိုက်ခြင်းသည် ကျကျစိုက်ခြင်းထက်

ပေါင်းကိုပိုနှိမ်နင်းနိုင်သည်။ မျိုးစေ့နှုန်းများစိုက်ခြင်းသည် မျိုးစေ့နှုန်း နည်းနည်းစိုက်ခြင်းထက် ပေါင်း (ဥပမာ-မြက်)ကို ပိုမိုနှိမ်နင်းနိုင်သည်။

(ဂ) မျိုးရွေးချယ်ခြင်း

တို၍ထောင်မတ်သော အရွက်ရှိသည့် ခေတ်မီမျိုးများထက် ပင်ပိုင်းကြီးထွားမှုစောသော မျိုးများသည် ပေါင်းပင်ကို ပို၍ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သည်။

(ဃ) ရေသွင်း/ရေထုတ်

ပေါင်းစေ့များ မျိုးညှောင့်မပေါက်မီ (သို့မဟုတ်) မြေပေါ်သို့မထွက်မီ ရေသွင်းထားပါက ပေါင်းပင်များကို ရေလွှမ်းခြင်းဖြင့် ပေါင်းမထနိုင်ပါ။ စပါးသီးနှံတွင် ပျိုးပင်မြင့်တက်လာသည် နှင့်အမျှ အပင်အမြင့်၏ ၅၀% (သို့မဟုတ်) တစ်ဝက်ခန့်ကို ရေလွှမ်းပေးခြင်းဖြင့် ပေါင်းပင်များ၏ ကြီးထွားမှုကို လျော့နည်းစေပါသည်။

(င) မြေဩဇာကျွေးခြင်း

အသုံးပြုမည့် နိုက်ထရိုဂျင်ဓါတ်မြေဩဇာအားလုံးကို မြေခံအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းသည် ပေါင်းပင်၏ ကြီးထွားခြင်းကိုအားပေးပြီး ပေါင်းပင်၏ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းကို ပို၍ကောင်းလာစေသည်။ နိုက်ထရိုဂျင်ကို သုံးစွဲရာတွင် မြေခံအဖြစ် နှုန်းထားအနည်းငယ်သာထည့်၍ ကျန်မြေဩဇာများကို သီးနှံအလိုအပ်ဆုံးအချိန်များတွင် အကြိမ်ကြိမ်ခွဲသုံးခြင်းသည် ပေါင်းပင်၏ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းကိုလျော့နည်း စေသည်။

(စ) သီးလှည့်စိုက်ခြင်း

သီးလှည့်စိုက်ခြင်းဖြင့် ပေါင်းပင်၏ဘဝစက်ဝန်းကို ဖြတ်တောက်နိုင်ပြီး ပေါင်းမျိုးစိတ် တစ်မျိုးထဲ ဆက်တိုက် ပေါက်ခြင်းကို ကာကွယ်နိုင်သည်။ ဥပမာ - နှံစားသီးနှံ + ပဲမျိုးစုံ

(ဇ) ဇီဝနည်းဖြင့်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း

မူရင်းဒေသမှာရှိသည့်ပေါင်းပင်သည် ၎င်းတွင်သဘာဝရန်သူရှိပြီး ဖြစ်သဖြင့် ပွားများမှုကို ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ပါသည်။ အကယ်၍အပင်တစ်ပင်အား ဒေသအသစ်သို့ယူလာပြီး ၎င်းဒေသသစ်တွင် ရန်သူမရှိပါက သဘာဝအတိုင်း တားဆီးထားခြင်းမရှိသဖြင့် ပေါင်းပင်ဖြစ်လာပါမည်။ ထိုကဲ့သို့ ပေါင်းပင်များကို ဇီဝနည်းဖြင့်နှိမ်နင်းလိုပါက ၎င်းအပင်တစ်ခုတည်းကိုသာ မှီခိုအသက်ရှင်သည့် ဇီဝသက်ရှိကောင်ကို မူရင်းဒေသတွင် သွားရောက်ရှာဖွေပြီး ပြဿနာဖြစ်သည့်ဒေသသစ်သို့ ယူဆောင်လာပြီး ပွားများ၍ လွှတ်ပေးခြင်းဖြင့် နှိမ်နင်းနိုင်ပါသည်။

၎င်းဇီဝသက်ရှိများမှာ အင်းဆက်နှင့် မွှားပင့်ကူနီများ၊ မှို နှင့် ဘတ်တီးရီးယား၊ တီပိုး (နီမတုတ်) ၊ ငါး၊ နို့တိုက်သတ္တဝါ၊ ဘဲ နှင့် ငှက်များ ဖြစ်ပါသည်။

(၄) မြေဆီလွှာသန့်စင်ခြင်း

ပျိုးခင်းအဖြစ် အသုံးပြုမည့် မြေများ၏ အပူချိန်ကို ၆၀ ဒီဂရီစင်တီ ဂရိတ်အထိ မြှင့်တင်ပြီး (၃၀) မိနစ်ခန့်ထားပါက မြေတွင်းပေါင်းစေ့များအားလုံး သေသွားပါသည်။ ထို့အပြင် မြေတွင်းရှိ ပိုး၊ မှို၊ ဘတ်တီးရီးယား၊ တီပိုးများကိုပါ သေစေပါသည်။ အားနည်းချက်မှာ မြေသားတည်ဆောက်မှုကိုပါ ပျက်စီးစေပါသည်။

နွေရာသီနေပြင်းပြင်းပူသည့် အပူဆုံးအချိန်တွင် အစိုဓါတ်ရှိသော မြေမျက်နှာပြင်ကို ပလတ်စတစ်စံဖြင့် ၄ပတ် မှ ၆ပတ်အထိသော်လည်းကောင်း၊ အပူချိန်လျော့နည်းသည့် အချိန်တွင် ၈ပတ်အထိသော်လည်းကောင်း ဖုံးအုပ်ထားခြင်းဖြင့် မြေတွင်းရှိ ပေါင်းစေ့များနှင့် မြေတွင်းအောင်း ပိုးအချို့ကို သေစေပါသည်။

(၅) တိုက်ရိုက်နှိမ်နင်းခြင်း

(က) လက်ပေါင်းလိုက်ခြင်း၊ ပေါက်တူးပေါင်းလိုက်ခြင်း

(ခ) ကိရိယာသုံးခြင်း

(ဂ) ကုန်းနေရေနေပေါင်းများအား ဖြတ်တောက်ပေးခြင်း

မီးရှို့ခြင်းသည် ချုံပုတ်နှင့် သစ်မာပင်များ နှိမ်နင်းရာတွင် ကောင်းမွန်သော်လည်း မကြာခဏ မီးရှို့ပါက မြေဆွေးဓါတ်ကို ကုန်ခမ်းစေပါသည်။ မီးရှို့ခြင်းသည် အပူဒဏ်ခံနိုင်သော မြေအောက် ပင်စည်ရှိသည့် သက်ငယ်ပင်များကို အားပေးပါသည်။

(၆) ဓာတုဗေဒနည်းဖြင့် ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း

သီးနှံပင်နှင့်ပေါင်းပင်အရွယ်အစား၊ ပေါင်းအမျိုးအစား၊ ရေရရှိမှု အခြေအနေများပေါ် မူတည်၍ သင့်တော်သော ဆေးတစ်မျိုးမျိုးအား အညွှန်းပါအတိုင်း အသုံးပြု၍ ကာကွယ်နှိမ်နင်းနိုင်ပါသည်။

အထက်ပါကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများတွင် တစ်မျိုးတည်းသုံးခြင်းဖြင့်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေ အနေအားလုံး၌ ပြီးပြည့်စုံစွာ မနှိမ်နင်းနိုင်ပါ။

ထို့ကြောင့် မိမိတို့ဒေသအတွင်းတွင် ဆောင်ရွက်နိုင်သော အထိရောက်ဆုံးနှင့် ကုန်ကျ စရိတ်အသက်သာ ဆုံးနည်းလမ်းများ စုပေါင်းသုံးစွဲသော ဘက်စုံပေါင်းကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်း သာလျှင် ရေရှည်တည်တံ့သော ပေါင်းကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်း ဖြစ်ပါသည်။